

HUVO YA GILLETTE

(swi voniwa hi lava rhangeriwaka)

«Kliniki yi tshungula vavabyi. Vaaki lava khathalelaka va seketela vanhu.»

I. Valawuri na Huvo

Tindhawu ta vutshunguri a ti velekiwi hi khonkhriti.

Ti velekiwa hi swiboho.

Muako wun’wana ni wun’wana wu nga akiwa hi swiaki leswi fanaka, kambe leswi wu hambanisaka i xivono xa lava wu rhangelaka.

Endzhaku ka nhlangano wun’wana ni wun’wana ku na vanhu va matimu yo hambana, mintokoto yo hambana, vutshila byo hambana. Vanhu lava pfumeleleke ku avelana vutihlamuleri bya hinkwavo, va ri ni miehleketo yo hambana hi ndlela yo fikelela swikongomelo leswi fanaka.

Valawuri hakanyingi va huma etindleleni to hambana.

Van’wana va tlakuka ku suka endzeni ka ndhawu ya kona.

Van’wana va huma eka ntokoto wa ntirho lowu kumiweke kun’wana.

Un’wana ni un’wana u tisa vutivi, ku tiyiseka ni tindlela to hambana to twisisa xiave xa yena.

Naswona hilaha swi humelelaka hakona hinkwako laha ku nga ni vutihlamuleri ni matimba ya ku teka swiboho, swivono a swi tshami swi fambelana.

Un’wana ni un’wana u pfumela leswaku u khome xiphemu xa ntlhantlho.

Un’wana ni un’wana u hlaya ntiyiso hi ku tirhisa leswi a swi hanyeke.

Kambe eku heteleleni a hi mavonelo lama endlaka ku hambana.

I mivuyelo.

Naswona mivuyelo yi languteriwa siku na siku hi lava, ku tlula un'wana ni un'wana, va hanyaka ndzhaku wa swiboho leswi tekiweke: vavabyi ni mindyangu ya vona.

Hikwalaho ndhawu ya vutshunguri yi fana ngopfu na okhestra ku tlula xivumbeko xa vulawuri bya le henhla ku ya ehansi.

Ku na valawuri.

Ku na valanguteri.

Ku na milawu ya ntirho.

Kambe vuyelo byo hetelela byi titshege hi ku twanana exikarhi ka vanhu hinkwavo lava nghenelaka riendzo.

Lava rhangelaka va tsala matsalwa ya vuyimbeleri.

Lava tirhaka siku na siku va ma hundzula vuyimbeleri.

Naswona hakanyingi i hi ku antswa ka ntirhisano lowu leswi nkoka wa ntiyiso wa vurhangeri wu pimiwaka ha kona.

Hikuva ku lerisa i ntirho.

Ku rhangela i vutihlamuleri.

Naswona eminhlanganweni leyi tinyiketeleke eka vuhlayisi, mpfhuka exikarhi ka swimbirhi leswi wu nga endla ku hambana lokukulu.

Xivono xi tshama xi ri mfanelo ya Huvo ni ya vatsundzuxi va yona, naswona xi titshege swinene hi ndhavuko wa vona ni hi ndlela leyi va tiseke kwalaho.

A hi hinkwavo lava tshamaka ehuvweni lava fikeke kona hi ku tilulamisela xiave lexi. Minkarhi yin'wana i mali leyi pfulaka nyangwa — ndzhaka, rifuwo leri fikeke hi xitshuketa, ku humelela loku kumiweke eka ntirho wun'wana hi ku helela — handle ka leswaku mali yoleyo yi fambisana ni ndhavuko wa vuhlayisi. Naswona mali, hi yoxe, a yi dyondzisi munhu ku rhangela ndhawu ya vutshunguri.

I ndhavuko wa nhlangano lowu hlamarisaka lava nghenaka.

Ndza n’wi tsundzuka mutsundzuxi un’wana loyi, hambileswi a a nga ri na vutshila byihi na byihi bya vutshunguri, emakhoridoreni a a khathala ngopfu hi ku languta leswaku vatirhi a va tshami etindhawini to yimisa timovha leti hlayiseriweke vavabyi. Mhaka leyitsongo, kambe leyi paluxaka: a yi vula swo tala hi leswi, eka munhu yoloye, a ku ri xo rhanga xa ntiyiso.

A swi ta va swi ringanerile ku languta ekule — ku vekisa leswaku ku humelela vuyelo, ku nga ri ku rindza ntsena leswi u nga na swona. Laha hi kona ku hambana ku tlangiwaka kona exikarhi ka lava nga vini va ndhawu ni lava tivaka ku yi rhangela.

Ndhawu yin’wana ni yin’wana yi na vumunhu bya yona. Naswona vumunhu byebyo byi velekiwa hi vanhu lava yi rhangelaka.

II. Marito yo hetelela

Tindhawu ti akiwa hi vuvekisi.

Ku tshembiwa ku akiwa hi vanhu.

Vurhangeri a byi pimiwi hi xiyimo lexi munhu a xi khomeke, kambe hi vuswikoti bya ku veka vutshila byo hambana entirhweni wa xikongomelo xa hinkwavo.

Hikuva eku heteleleni, endzhaku ka nhlangano wun’wana ni wun’wana lowu tirhaka, a ku tshami ku ri ni munhu un’we ntsena.

Minkarhi hinkwayo ku na ntlawa.

III. Tluka ra Mutsari

Ntirho lowu a wu oderiwanga.

A wu xavisiwanga.

A wu endleriwanga swa bindzu.

Wu tsariwile ku va vumbhoni bya nkoka wa ku pfuxeta vutomi, wa xindzhuti xa munhu, ni wa vuxaka exikarhi ka vanhu.

Hakelo ntsena leyi kombiwaka i dola yin’we ya xikombiso — ku nga ri tanihi hakelo ya ntirho, kambe tanihi vumbhoni bya xiboho lexi hi xi avelanaka eka ndhavuko wa vuhlayisi, wa ntshembo ni wa vutihlamuleri.

Ferdinando